

الإشارات

کندوکاوی در برجسته‌ترین رخدادهای
بازارهای سرمایه عربی

سال اول | شماره ۲۰ | ۲۷ شهریور ۱۴۰۲

اداره امور بین‌الملل

SAJJAD ART

بسم الله الرحمن الرحيم

تدوین و انتشار	اداره امور بین الملل سازمان بورس و اوراق بهادار
راهبری	دکتر حسین محمدی، مشاور عالی و جانشین رییس سازمان در حوزه فناوری اطلاعات و امور بین الملل
نظارت	کریم کریمی، رئیس اداره امور بین الملل سازمان
همکاران این شماره	کریم کریمی

مطالب این نشریه لزوما انعکاس نظرات سازمان بورس و اوراق بهادار ایران نیست.
نشریه الاشارات از دریافت مقاله‌ها و اخبار مناسب استقبال می‌کند.
نشریه در دخل، تصرف و تلخیص مقاله‌ها آزاد است.
نقل مطالب با ذکر مأخذ مانعی ندارد.
نشانی نشریه: تهران، تقاطع خیابان مطهری و قائم مقام فراهانی، ساختمان بورس و اوراق بهادار، طبقه دوازدهم،
اداره امور بین الملل
تلفن: ۰۲۱ - ۸۴۰۸۳۷۰۷
نشانی اینترنتی: www.seo.ir
پست الکترونیک: intl@seo.ir

فهرست

● عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

● مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● جذابیت بخش مخابرات عمان برای سرمایه‌گذاری

● مبارزه با پولشویی در امارات

● چشم انداز مثبت رشد اقتصاد عربستان

● تورم بی سابقه در مصر

عملکرد شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته

روند تحرک شاخص بورس‌های عربی در هفته گذشته عمدتاً افزایشی بود. با وجودی که نیمی از بورس‌ها قرمز رنگ بودند، افت هیچکدام به یک درصد نرسید. دو بورس عربستان و بحرین نیم درصد پایین آمدند و نزول شاخص بورس‌های دوبی، فلسطین، اردن و لبنان از این هم کمتر بود. در مقابل، بورس‌های عراق و ابوظبی دو درصد بالا رفتند. این میزان برای بورس کویت بیش از یک و برای بورس‌های مصر، قطر و عمان بیش از نیم درصد بود.

رشد سهام بخش صنعت، مهمترین علت افزایش شاخص بورس قطر بود. شاخص بورس ابوظبی هم عمدتاً متأثر از بخش بانکی بود. اما علت افت شاخص بورس عربستان، پیش بینی کاهش رشد اقتصادی این کشور از سوی IMF و به علت تمدید کاهش تولید نفت خام بود.

انتظار می‌رود در این هفته تحرکات متفاوت در بازارهای سهام GCC کماکان ادامه یابد و به طور بالقوه از افزایش قیمت جهانی نفت مورد حمایت قرار گیرند. گفتنی است که بهای نفت برنت به دلیل تمدید غیرمنتظره کاهش داوطلبانه تولید نفت به میزان ۱,۳ میلیون بشکه در روز توسط عربستان و روسیه تا پایان سال ۲۰۲۳، از مرز ۹۰ دلار در هر بشکه فراتر رفت. همچنین، سلامت اقتصاد جهانی و نوسانات نرخ بهره در ایالات متحده نیز از دیگر عوامل تاثیرگذار بر این بازارها در هفته جاری خواهد بود.

ردیف	کشور	شاخص	14 Sept. 2023	تغییر هفتگی (%)	تغییر از ابتدای سال End-2022
۱	اردن هاشمی	Amman SE General	2,407.08	-0.16	-3.78
۲	امارات متحده عربی	DFM General	4,043.40	-0.38	21.20
۳	امارات متحده عربی	FTSE ADX General	9,880.46	1.96	-3.24
۴	بحرین	Bahrain All Share	1,931.48	-0.54	1.91
۵	عراق	ISX Main 60	824.04	2.04	40.63
۶	عربستان سعودی	Tadawul All Share	11,154.54	-0.54	6.45
۷	عمان	MSM 30	4,725.90	0.77	-2.71
۸	فلسطین	Al-Quds	640.48	-0.30	0.12
۹	قطر	QE General	10,319.28	0.80	-3.39
۱۰	کویت	Main Market 50	5,749.40	1.31	0.53
۱۱	لبنان	BLOM Stock	1,789.38	-0.08	26.88
۱۲	مصر	EGX 30	19,540.33	0.85	33.85

مروری بر اخبار بازار سرمایه جهان عرب در هفته گذشته

● جذابیت بخش مخابرات عمان برای سرمایه‌گذاری

«نهاد قانونگذار مخابرات عمان (TRA)» گزارش داد که بخش مخابرات این کشور در سال ۲۰۲۲ نزدیک به ۶۰۰ میلیون دلار (۲۲۶,۶ میلیون ریال) سرمایه جذب کرده است. ۵۰ درصد این حجم سرمایه‌گذاری در بخش موبایل، ۲۴,۸ درصد در بخش تلفن ثابت و ۲۵ درصد در سایر بخش‌ها بوده است.

همچنین سال ۲۰۲۲ شاهد رشد شتابان فناوری 5G در این کشور بوده است. تا پایان سال تعداد ایستگاه‌های 5G عمان به ۲,۶۰۰ عدد رسیده است. گفتنی است ۹۴ درصد مدارس و موسسات آموزشی عمان تحت پوشش شبکه فیبر نوری و 5G هستند.

در راستای چشم انداز ۲۰۴۰ عمان، هدف این کشور، تحول قابل توجه در بخش دیجیتال بوده و انتظار می‌رود پروژه‌های بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات (ICT) تا سال آینده به ۲,۲ میلیارد ریال (۵,۷ میلیارد دلار) برسد. نقش بخش مخابرات در این امر، حیاتی است. داده‌ها نشان می‌دهد که مجموع درآمد عمده فروشی و خرده فروشی موبایل عمان از ۱۱۱,۶ میلیون ریال در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۱ به ۱۱۷,۲ میلیون ریال در مدت مشابه سال ۲۰۲۲ افزایش یافته است.

● مبارزه با پولشویی در امارات

امارات متحده عربی اخیراً گام‌های مهمی در مبارزه با جنایت و تروریسم برداشته است. در یک اقدام بزرگ، مقامات این کشور ۳۵۶ میلیون دلار از دارایی افراد مرتکب پولشویی را مصادره و جرمه‌هایی به ارزش ۵۴ میلیون دلار وضع کردند که نشان دهنده تعهد سرسختانه این کشور برای حفظ امنیت و یکپارچگی آن است.

تعداد معاملات مشکوک مکشوف از سه ماهه اول تا سه ماهه دوم سال جاری از رشد چشمگیر ۱۷ درصدی برخوردار شده است. همچنین رشد کشف جرایم مالی غیر تجاری هم ۱۴ درصد بوده است.

یادآور می‌شود تعداد بازرسی‌های به عمل آمده توسط اداره «مبارزه با تامین مالی تروریسم و پولشویی» در سه ماهه دوم سال جاری به ۶۹,۴۰۷ مورد رسیده است که در مقایسه با سه ماهه اول سال بیش از ۱۰۸ درصد رشد نشان می‌دهد. تعداد کل بازرسی‌های به عمل آمده در سال ۲۰۲۲ برابر با ۶۷,۰۹۷ مورد ثبت شده است.

● چشم انداز مثبت رشد اقتصاد عربستان

مندوق بین‌المللی پول (IMF) در گزارش اخیر خود از پیش بینی چشم اندازهای مثبت اقتصاد عربستان و رشد تولید ناخالص داخلی غیرنفتی آن خبر داد.

IMF پیش بینی کرده که این پادشاهی قادر خواهد بود رشد اقتصادی خود را به دلیل افزایش قیمت نفت حفظ کند. این گزارش بر تقویت مداوم تقاضای نفت خام تاکید داشته است. همچنین بر کاهش تولید توافق شده در «اوپک پلاس» تاکید شده است. پیش‌بینی می‌شود که این عوامل در ادامه سال، تأثیر مثبتی بر اقتصاد عربستان سعودی بگذارد.

بر پایه همین گزارش، انتظار می‌رود که تولید ناخالص داخلی عربستان سعودی در سال‌های ۲۰۲۳ و ۲۰۲۴ به ترتیب رشد ۱,۹ و ۲,۸ درصدی را تجربه کند. علاوه بر این، بر پیش بینی رشد تولید ناخالص داخلی غیرنفتی در سال ۲۰۲۳ به میزان ۴,۹ درصد و در سال ۲۰۲۴ به میزان ۴,۴ درصد توسط IMF تاکید شده است.

● تورم بی سابقه در مصر

به گزارش رویترز، پیش بینی می‌شود نرخ تورم در مصر در ماه اوت به ۳۷,۵ درصد برسد که در تاریخ این کشور بی سابقه است. نرخ تورم در ماه‌های ژوئن و ژوئیه به ترتیب ۳۵,۷ و ۳۶,۵ درصد

بود. پیش از این ارقام و در ژوئیه ۲۰۱۷، این کشور نرخ تورم ۳۲٫۹۵ درصدی را تجربه کرده که بالاترین حدنصاب تورم در تاریخ این کشور به شمار می‌رفت.

بانک مرکزی برای مدیریت فشارهای تورمی و تثبیت انتظارات تورمی، اقداماتی را انجام داده است. یکی از این اقدامات، افزایش ۱۰۰ واحدی نرخ سود یک شبه در تاریخ ۳ اوت بود که در نتیجه نرخ سپرده به ۱۹٫۲۵ درصد رسید. بانک مرکزی از مارس ۲۰۲۲ تا کنون در مجموع ۱۱۰۰ واحد افزایش نرخ بهره را اعمال کرده است.

از مارس ۲۰۲۲ تا کنون، مصر سه کاهش متوالی ارزش پول را تجربه کرده است. این کاهش ارزش باعث شده که پوند مصر بیش از ۵۰ درصد از ارزش خود را در این بازه زمانی از دست بدهد. تشدید قیمت جهانی غذا و انرژی، عمدتاً تحت تأثیر جنگ روسیه و اوکراین، دولت مصر را بر آن داشت تا اصلاحات اقتصادی مختلفی را اجرا کند. در بخشی از این اقدامات، دولت از صندوق بین‌المللی پول درخواست کمک مالی کرد و در آذرماه با درخواست وام آنها موافقت شد. با این حال، این برنامه با تاخیر مواجه شده است و IMF هنوز بررسی اولیه خود را از اقتصاد مصر پس از تصویب بودجه انجام نداده است.

در ماه ژوئن، موسسه رتبه‌بندی اعتباری بین‌المللی Fitch، رتبه اعتباری مصر را برای اولین بار از سال ۲۰۱۳ کاهش داد و چشم‌انداز آن را «منفی» عنوان کرد. این کاهش رتبه به دلیل عدم وجود اصلاحات اقتصادی و چالش‌های سیستم مالی کشور بوده است.